

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΑΒΒΑΤΟ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ & ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020

YOUNG & NEW FARMERS

Πριμ πρώτης εγκατάστασης και για αγρότες άνω των 40 ετών

Οι νεοεισερχόμενοι στο χώρο άνω των 40 ετών θα είναι σε θέση να διεκδικήσουν την ένταξή τους σε μέτρο πρώτης εγκατάστασης, ξεχωριστό από εκείνο των Νέων Αγροτών

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Ανοίγει κοινοτικά το μέτρο ενίσχυσης πρώτης εγκατάστασης, δίνοντας την ευκαιρία σε νεοεισερχόμενους αγρότες άνω των 40 ετών να διεκδικήσουν ενίσχυση έως 100.000 ευρώ. Συγκεκριμένα, στα τελικά κείμενα της ΚΑΠ που αποφάσισε η Ευρωβουλή και βρίσκονται στα χέρια της Κομισιόν, δίνεται η δυνατότητα στα κράτη-μέλη να προκηρύξουν στα νέα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης, δύο ξεχωριστά Μέτρα:

1) Ενίσχυση για τους νέους αγρότες («young farmers») κάτω των 40 ετών, που εγκαθίστανται για πρώτη φορά ως αρχηγοί εκμετάλλευσης.

2) Ενίσχυση για τους νεοεισερχόμενους αγρότες (ορίζονται ως «new farmers») άνω των 40 ετών, που εγκαθίστανται για πρώτη φορά ως αρχηγοί εκμετάλλευσης.

Και στις δύο περιπτώσεις το ύψος της ενίσχυσης μπορεί να φτάσει τα 100.000 ευρώ και θα απαιτεί επιχειρηματικό σχέδιο.

Έτσι το γνωστό Μέτρο 6 της τρέχουσας περιόδου, που κάλυπτε νέους αγρότες (Μέτρο 6.1) και μικρές εκμεταλλεύσεις (Μέτρο 6.3 το «14χίλιαρο»), μετονομάζεται σε: «Εγκατάσταση νέων αγροτών, νεοεισερχόμενων αγροτών, σύστασης και ανάπτυξης βιώσιμων αγροτικών επιχειρήσεων». Να σημειωθεί εδώ ότι ούτε από την Ευρωβουλή αλλά ούτε και από την Κομισιόν, δεν έχει γίνει πρόβλεψη για την ενίσχυση των μικρών εκμεταλλεύσεων μέσω του συγκεκριμένου Μέρους. Αντίθετα, το Συμβούλιο υπουργών Γεωργίας έχει φροντίσει να εντάξει στο Μέτρο και τους μικρούς αγρότες. Μένει να φανεί λοιπόν, στα οριστικά κείμενα της ΚΑΠ που θα γίνει η προσπάθεια ένωσης των κειμένων Συμβουλίου και Ευρωβουλής, ποιο θα επικρατήσει.

Για μία 7ετία και διπλάσια η ενίσχυση στο καθεστώς νεαρών αγροτών

Αλλαγές παράλληλα προβλέπονται σχετικά και με το γνωστό καθεστώς «συμπληρωματικής ενίσχυσης νεαρών αγροτών» στα πλαίσια των άμεσων ενισχύσεων, το οποίο τρέχει την περίοδο 2014-2020 η Ελλάδα.

Συγκεκριμένα, η Ευρωβουλή έχει προβλέψει το πριμ αυτό να δίνεται για μία επταετία αντί για μία 5ετία και διπλασιασμό των κονδυλίων, δηλαδή από 38 εκατ. ευρώ που δίνει σήμερα η Ελλάδα, να αυξηθεί το ποσό αυτό στα 76 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, σημειώνεται ότι δικαιούχοι θα είναι γεωργοί έως 40 ετών, που δημιουργούν γεωργική εκμετάλλευση για πρώτη φορά και είναι επικεφαλής της εκμετάλλευσης ή έχουν εγκατασταθεί εντός των 7 ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής αίτησης ενίσχυσης.

Ο ορισμός των «new farmers»

Για νεοεισερχόμενους αγρότες (κωδική ονομασία «new farmers») άνω των 40 ετών που εγκαθίστανται για πρώτη φορά αρχηγοί εκμετάλλευσης θα είναι σε θέση τα κράτη-μέλη να προκηρύξουν μέτρο πρώτης εγκατάστασης

Έως 100.000 ευρώ πριμ για Young & New Farmers

Δύο θα είναι οι προκηρύξεις, μία για νεοεισερχόμενους άνω των 40 ετών και μία για νέους αγρότες, με ειδικές προβλέψεις για να μην υπάρχει εμπλοκή με το πριμ εξόδου

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Το Άρθρο 69 «Εγκατάσταση νέων αγροτών, νεοεισερχόμενων αγροτών, σύστασης και ανάπτυξης βιώσιμων αγροτικών επιχειρήσεων» προβλέπει καθαρά ότι το πριμ πρώτης εγκατάστασης θα μπορεί να δίνεται και σε νεοεισερχόμενους και σε νέους αγρότες, σε δύο ξεχωριστές προσκλήσεις, ώστε να μην είναι ανταγωνιστικές μεταξύ τους. Μάλιστα, υπάρχει ειδική πρόβλεψη στην παράγραφο 2α, που δίνει τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη να θεσπίζουν ειδικές διατάξεις διασφαλίζοντας ότι δεν θα χάνουν το πριμ όσοι εντάσσονται σε διάφορα καθεστώτα συνεργασίας. Για παράδειγμα η συνεργασία μεταξύ παλαιού και νέου αγρότη που θα συνοδεύεται από την οριστική μεταβίβαση της εκμετάλλευσής μετά από κάποια χρόνια (πριμ εξόδου).

Άρθρο 69
Αναλυτικότερα, η Ευρωπαϊκή τροποποιεί το Άρθρο 69 το οποίο έχει ως εξής:

«Εγκατάσταση νέων αγροτών, νεοεισερχόμενων αγροτών, σύστασης και ανάπτυξης βιώσιμων αγροτικών επιχειρήσεων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στήριξη για την εγκατάσταση νέων γεωργών ή για την ενσωμάτωσή τους σε υπάρχουσες αγροτικές επιχειρήσεις, νεοεισερχόμενους αγρότες, για τη σύσταση αγροτικών επιχειρήσεων και για την ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης των γεωργικών δραστηριοτήτων υπό τους όρους που καθορίζονται στο Άρθρο 6. Η στήριξη βάσει του παρόντος άρθρου εξαρτάται από την παρουσίαση ενός επιχειρηματικού σχεδίου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στήριξη βάσει του παρόντος άρθρου για να βοηθήσουν μόνο:

Ο καινούργιος ορισμός του «new farmer»

Άρθρο 4
Ορισμοί που θα διατυπωθούν στα στρατηγικά σχέδια της ΚΑΠ [...] ε) ο «νέος γεωργός» ορίζεται κατά τρόπο που περιλαμβάνει και το όριο ηλικίας των 40 ετών και: ii) τις προϋποθέσεις για να είναι «αρχηγός της εκμετάλλευσής», (iii) την κατάλληλη εκπαίδευση ή / και δεξιότητες. Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους όρους για να είναι επικεφαλής της εκμετάλλευσής, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των συμφωνιών στα πλαίσια της συνεργασίας. (εα) «νεοεισερχόμενος αγρότης» (new farmer) ορίζεται κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνει: (i) τους όρους για να είναι «επικεφαλής της εκμετάλλευσής», (ii) την κατάλληλη εκπαίδευση ή / και δεξιότητες, (iii) όριο ηλικίας άνω των 40 ετών. Ένας «νεοεισερχόμενος αγρότης» βάσει αυτού του ορισμού δεν αναγνωρίζεται ως «νέος αγρότης» όπως ορίζεται στο στοιχείο ε).

α) την εγκατάσταση νέων γεωργών που πληρούν τους όρους που περιλαμβάνονται στον ορισμό του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο ε) (αα) την εγκατάσταση νεοεισερχόμενων αγροτών, (β) την έναρξη και ανάπτυξη αγροτικών επιχειρήσεων που συνδέονται με τη γεωργία, τη δασοκομία, τη βιοοικονομία, την κυκλική οικονομία και τον αγροτουρισμό ή τη διαφοροποίηση του εισοδήματος,

(γ) την έναρξη λειτουργίας μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές που αποτελούν μέρος τοπικών αναπτυξιακών στρατηγικών, από τους γεωργούς να διαφοροποιούν τις δραστηριότητές τους, καθώς και από μικροεπιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα σε αγροτικές περιοχές.

2α. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ειδικές διατάξεις για να διασφαλίσουν ότι οι νέοι αγρότες και οι νεοεισερχόμενοι αγρότες που εντάσσονται σε ομάδες αγροτών, οργανώσεις παραγωγών ή συνεργατικές δομές δεν θα χάσουν την ενίσχυση εγκατάστασης. Οι διατάξεις αυτές πρέπει συμμορφώνονται με την αρχή της αναλογικότητας και προσδιορίζεται η συμμετοχή των νέων αγροτών και των νεοεισερχόμενων αγροτών στη δομή.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους υποβολής και περιεχομένου ενός επιχειρηματικού σχεδίου.

4. Τα κράτη μέλη χορηγούν στήριξη υπό μορφή κατ' αποκοπή ποσών, τα οποία μπορούν να διαφοροποιούνται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια. Η στήριξη περιορίζεται στο μέγιστο ποσό που καθορίζεται στο παράρτημα ΙΧαα (ο.σ.ε. ως 100.000 ευρώ) και μπορεί να συνδυαστεί με χρηματοοικονομικά μέσα.

4α. Η στήριξη σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορεί να χορηγηθεί σε πολλές δόσεις».

■ ΝΕΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΚΑΠ

ΝΕΟΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ

NEW FARMERS

>40 ΕΤΩΝ

ΝΕΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ

YOUNG FARMERS

<40 ΕΤΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ
ΑΡΧΗΓΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ
ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

“
Συνεργασία
Υπάρχει ειδική πρόβλεψη που να διασφαλίζει ότι δεν θα χάνουν το πριμ όσοι εντάσσονται σε διάφορα καθεστώτα συνεργασίας

Τα κράτη μέλη χορηγούν στήριξη υπό μορφή κατ' αποκοπής ποσών ή χρηματοδοτικών μέσων ή συνδυασμού και των δύο. Η στήριξη περιορίζεται στο μέγιστο ποσό ενίσχυσης των 100.000 ευρώ.

Συντηρεί το 14χίλιαιο το Συμβούλιο Υπουργών

Το γνωστό Μέτρο 6 της τρέχουσας περιόδου που κάλυπτε νέους αγρότες (Μέτρο 6.1) και μικρές εκμεταλλεύσεις (Μέτρο 6.3 το «14χίλιαιο») μετονομάζεται σε: «Εγκατάσταση νέων αγροτών, νεοεισερχόμενων αγροτών, σύστασης και ανάπτυξης βιώσιμων αγροτικών επιχειρήσεων», σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής.

Ως εκ τούτου, αν τελικά επικρατήσει αυτή η πρόταση στα τελικά κείμενα της ΚΑΠ, δεν θα μπορούν να ενεργοποιήσουν τα κράτη-μέλη το ειδικό Μέτρο για τη στήριξη των μικρών εκμεταλλεύσεων. Σημειώνεται εδώ, ότι ούτε η Κομισιόν στην αρχική της πρόταση για την ΚΑΠ το 2018, δεν είχε προβλέψει το σχετικό Μέτρο.

Αντίθετα, στη γενική συμφωνία για τα κείμενα της ΚΑΠ που κατέληξε το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας στις 21 Οκτωβρίου, προστίθεται η συγκεκριμένη πρόβλεψη, για το πρόγραμμα του «14χιλιαίου» όπως είναι γνωστό σήμερα. Υπενθυμίζεται ότι την τρέχουσα περίοδο, στο συγκεκριμένο μέτρο εντάχθηκαν 5.000 εκμεταλλεύσεις με προϋπολογισμό 70 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 69

Αναλυτικότερα τώρα το Άρθρο 69, σύμφωνα με τη γενική συμφωνία του Συμβουλίου υπογράφοντες Γεωργίας έχει ως εξής:

«Άρθρο 69 Εγκατάσταση νέων γεωργών, σύσταση αγροτικών επιχειρήσεων και ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στήριξη για την εγκατάσταση νέων γεωργών, τη σύσταση αγροτικών επιχειρήσεων και την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων υπό τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και περαιτέρω στα στρατηγικά τους σχέδια της ΚΑΠ, με σκοπό να συμβάλουν στην ε-

πίτευξη ενός ή περισσότερων εκ των ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 6.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στήριξη μόνο στο πλαίσιο αυτού του άρθρου για να βοηθήσουν:

α) την εγκατάσταση νέων γεωργών που πληρούν τους όρους που προβλέπονται από τα κράτη μέλη στο οικείο στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ε) α-α) την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, όπως καθορίζονται από τα κράτη μέλη β) τη σύσταση των αγροτικών επιχειρήσεων που συνδέονται με τη γεωργία ή τη δασοκομία, ή τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των γεωργικών νοικοκυριών με μη γεωργικές δραστηριότητες,

γ) την εκκίνηση των μη γεωργικών δραστηριοτήτων στις αγροτικές περιοχές, όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν όρους για την υποβολή και το περιεχόμενο ενός επιχειρηματικού σχεδίου το οποίο θα εφαρμόζεται για να μπορούν οι δικαιούχοι να λάβουν στήριξη βάσει του παρόντος άρθρου.

4. Τα κράτη μέλη χορηγούν στήριξη υπό μορφή κατ' αποκοπή ποσών ή χρηματοδοτικών μέσων ή συνδυασμού και των δύο. Η στήριξη περιορίζεται στο μέγιστο ποσό ενίσχυσης των 100 000 ευρώ και μπορεί να διαφοροποιείται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια».

Μένει να φανεί λοιπόν, στα οριστικά κείμενα της ΚΑΠ που θα γίνει η προσπάθεια ένωσης των κειμένων Ευρωπαϊκής (σελ. 28) και Συμβουλίου, ποιο από τα δύο Άρθρα θα επικρατήσει. Βέβαια δεν είναι απίθανο, στο τέλος να συνδυαστούν αυτές οι δύο προτάσεις, καθώς η μία δεν «συγκρούεται» με την άλλη.

ΚΑΤΟΧΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΑΞΗ ΗΛΙΚΙΩΝ (ΕΛΛΑΔΑ)	
ΗΛΙΚΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ (ΕΤΗ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΓΡΟΤΩΝ
18-24	2.511
25-34	21.469
35-44	80.655
45-54	151.186
55-64	179.946
>65	248.483

Διπλάσιο το ποσό για το καθεστώς νεαρών αγροτών

Επταετής αντί για πενταετής
η συμπληρωματική ενίσχυση
από τις άμεσες πληρωμές

Αλλαγές προβλέπονται σχετικά και με το γνωστό καθεστώς της «συμπληρωματικής ενίσχυσης νεαρών αγροτών» στα πλαίσια των άμεσων ενισχύσεων, το οποίο τρέχει την προγραμματική περίοδο 2014-2020 η Ελλάδα.

Συγκεκριμένα, η Ευρωβουλή έχει προβλέψει το πριμ αυτό να δίνεται για μία επταετία αντί για μία 5ετία και διπλασιασμό των κονδυλίων, δηλαδή από 38 εκατ. ευρώ που δίνει σήμερα η Ελλάδα, να αυξηθεί το ποσό αυτά στα 76 εκατ. ευρώ. Συγκεκριμένα, δικαιούχοι θα είναι γεωργοί έως 40 ετών που δημιουργούν γεωργική εκμετάλλευση για πρώτη φορά και είναι επικεφαλής της εκμετάλλευσης ή έχουν εγκατασταθεί εντός των 7 ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής αίτησης ενίσχυσης.

Παράλληλα, υπάρχει και πρόβλεψη για όσους έχουν ενταχθεί στο καθεστώς την τρέχουσα περίοδο και το 5ετές διάστημα για το οποίο λαμβάνουν ενίσχυση έχει λήξει, να μπορούν να συνεχίσουν να λαμβάνουν το πριμ τη νέα περίοδο μέχρι να συμπληρώσουν την προβλεπόμενη 7ετία. Σημειώνεται τέλος, ότι η πληρωμή χορηγείται για ορισμένα στρέμματα που ο αριθμός τους δεν υπερβαίνει το μέσο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων σε εθνικό επίπεδο.

Το Άρθρο 27 όπως τροποποιείται

Αναλυτικότερα το Άρθρο 27 «Συμπληρωματική εισοδηματική στήριξη των νέων γεωργών» αναφέρει:

«1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν συμπληρωματική εισοδηματική στήριξη για νέους αγρότες που ορίζεται σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ), υπό τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και όπως ορίζεται περαιτέρω στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΑΠ.

2. Στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους να προσελκύσουν νέους αγρότες σύμφωνα με τον στόχο που ορίζεται στο στοιχείο ζ) του άρθρου 6 παράγραφος 1 και να αφιερώσουν τουλάχιστον το 4% των πιστώσεών τους για άμεσες ενισχύσεις σε αυτόν τον στόχο σύμ-

Η πληρωμή αφορά ορισμένα στρέμματα που δεν υπερβαίνουν το μέσο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων σε εθνικό επίπεδο.

**Η ενίσχυση
εισοδήματος για
νέους αγρότες
από τις άμεσες
ενισχύσεις
χορηγείται για
μέγιστη περίοδο
επτά ετών είτε με
κατ' αποκοπή
πληρωμή είτε με
ποσό ανά στρμ.**

φωνα με το άρθρο 86 (4), τα κράτη μέλη μπορούν να παράσχουν συμπληρωματική εισοδηματική στήριξη σε νέους γεωργούς που πρόσφατα εγκαθίστανται για πρώτη φορά ως επικεφαλής της εκμετάλλευσης και δικαιούνται πληρωμή βάσει της βασικής εισοδηματικής στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 17

3. Η συμπληρωματική ενίσχυση εισοδήματος για νέους αγρότες χορηγείται για μέγιστη περίοδο επτά ετών, αρχής γενομένης από την υποβολή της αίτησης πληρωμής για νέους αγρότες και λαμβάνει τη μορφή είτε κατ' αποκοπή πληρωμής ανά ενεργό γεωργό είτε ετήσια αποσυνδεδεμένη πληρωμή ανά επιλέξιμο εκτάριο. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να υπολογιστεί σε εθνικό επίπεδο ή βάσει των εδαφών που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2.

3α. Οι νέοι γεωργοί που έλαβαν κατά το τελευταίο έτος εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 τη στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 50 του εν λόγω κανονισμού μπορούν να λάβουν τη στήριξη που προβλέπεται στο παρόν άρθρο για τη μέγιστη συνολική περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

3β. Η πληρωμή χορηγείται για ορισμένα εκτάρια που δεν υπερβαίνουν το μέσο

μέγεθος των εκμεταλλεύσεων σε εθνικό επίπεδο ή σύμφωνα με τα εδάφη που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 2.

3γ. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ειδικές διατάξεις σχετικά με τους νέους αγρότες που ανήκουν σε ομάδες αγροτών, οργανώσεις παραγωγών ή συνεταιρισμούς με σκοπό να διασφαλίσουν ότι δεν θα χάσουν την υποστήριξη σύμφωνα με το παρόν άρθρο κατά την ένταξη σε αυτές τις οντότητες.

3δ. Στην περίπτωση νομικών προσώπων είτε ομάδας φυσικών ή νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να παρέχουν την στήριξη των νέων αγροτών σε μέλη των ιδιωτικών αυτών σχημάτων. Προϋπόθεση για να γίνει αυτό, είναι το να υπάρχει ειδική πρόβλεψη στην εθνική νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία τα μέλη τέτοιων ιδιωτικών σχημάτων να έχουν ούτως ή άλλως παρόμοια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους μεμονωμένους αγρότες που διατηρούν το προφίλ του επικεφαλής εκμετάλλευσης με όσες οικονομικές, κοινωνικές και φορολογικές υποχρεώσεις κάτι τέτοιο συνεπάγεται. Άρα τα μέλη που απαρτίζουν νομικές οντότητες ή ενώσεις φυσικών προσώπων και τηλούν τις προϋποθέσεις αυτές και έχουν αποδεδειγμένα ενισχύσει τις αγροτικές αυτές δομές, έχουν δικαίωμα ένταξης στο εν λόγω μέτρο.»